

Стана дума вече за Дели Ради и за това, че знанието за Априлското въстание и четата на Стоил войвода се възпроизвежда чрез неговия образ в района на няколко селища. Трябва да се отбележи, че в тези предания е ясно определено времето на Стоил войвода и Дели Рад. Това става чрез представите за време изразени така: „За Стоил войвода е онзиденшна работа, а Вълчан войвода, Поп Мартин и другите са по-стари хайдути..“ Запазен е споменът за движението на четата от Сливен през Жеравна и Нейково „да сбира хора за въстанието“ и това, че в Нейково са правили комитет и са искали да убият двама - трима турци /от селото/ „да си намажим ножовете с кръв“ - вероятният стар хайдушки обичай, за който стана дума. От тук нататък всичко що се отнася до четата на Стоил войвода в тези села се реализира чрез знанието и обрата на Дели Рад. И трябва да се подчертава с впечатляващи подробности. Това, че куца, защото е ухапан от змия и стъпва на пръстиите си, за подвигите му като пазител на кервани, отиващи на пазар в полето срещу разбойници - турци и съсичането на един от тях от него, за това, че не пуска никой от синовете си в четата на Стоил войвода, а отива той. За първото сражение, в което участвува и убива с пушката си „тек“ /едноцевка/ водачът на турците, който е на бял кон. За последвалото преследване, завършило на Делирадева поляна, на която зад букта „с три братя“ загива Дели Рад, убил преди това 10 - 12 турци. В едно от преданията е посочено и името на турчина, който го обезглавява - Якуб. И най-важният момент - „С отрязана глава бягал да ги гони пак“ или най-разпространеното - прави седем крачки без глава. Турците носят главата му в с. Нейково за разпознаване, след това на Сливенския паша и накрая, според преданието, е погребана до параклиса „Св. Мина“ в кв. Ново село в Сливен.¹⁵²

Ясен е контекстът в това предание, разказващо за „чудото“ със смъртта на местния герой - митологизация на образа му чрез представи, намерили реализация в широко разпространен мотив в различни варианти в българските предания.¹⁵³